

Nebezpečí číhající v mořích – komplikace setkání s jedovatou rybou ropušnicí obecnou (Scorpion fish)

MUDr. Iva Tresnerová^{1,2}, Břetislav Lipový^{1,2}, Alexandra Mertová¹, Jana Bartošková¹, Yvona Kaloudová¹

¹Klinika popálenin a plastické chirurgie, FN Brno

²Lékařská fakulta, Masarykova univerzita, Brno

Každoročně se stovky turistů vrací z dovolené z exotických zemí s nechtěnými suvenýry v podobě bakteriálních nebo parazitálních infekcí. Méně časté je napadení turisty jedovatým živočichem. Jedním z těchto nebezpečných živočichů je ropušnice obecná (*Scorpaena scrofa*). Presentujeme případ 57letého pacienta přijatého na Kliniku popálenin a plastické chirurgie FN Brno s rozsáhlou hlubokou nekrotickou plochou na pravém bérce velikosti 1,5 % TBSA (total body surface area), která se u pacienta rozvinula po bodnutí ropušnicí v Rudém moři. Zranění bylo komplikované komorbiditami pacienta, zejména diabetem II. typu.

Klíčová slova: interní komplikace, jedovaté ryby, komorbidity, ropušnice.

Danger of the sea-complications After Scorpion Fish Attack

Hundreds of people come back from exotic countries with bacterial or parasitic infection every year. Venomous animal attack is less common. One such animal is scorpion fish (*Scorpaena scrofa*). We present case report of a 57-year-old patient treated at the Clinic of Burns and Plastic Surgery with extensive necrotic skin defect on the right lower leg (1,5 % total body surface area). Defect was caused by puncture injury by scorpion fish in the Red sea. The injury was complicated with comorbid diseases of the patient, especially diabetes mellitus type 2.

Key words: comorbid diseases, internal complications, scorpionfish, venomous fish.

Ropušnice obecná

Ropušnice obecná (*Scorpaena scrofa*) (Obr. 1) je dravá mořská ryba, která patří do čeledi ropušnicovití. Do této čeledi se řadí desítky ryb, některé jsou jedny z nejjedovatějších, které se v moři vyskytují. Mezi další známé zástupce ropušnicovitých patří perutýn (*Pterois*) a odranec (*Synanceia*).

Ropušnice se vyskytují celosvětově, nejhojněji jsou zastoupeny v Tichém a Indickém oceánu, některé druhy ropušnic (ropušnice obecná, ropušnice skvrnitá) žijí i v Atlantském oceánu a Středozemním moři. Ryba se vyskytuje převážně u kamenitého nebo skalnatého mořského dna, méně často na písčitém nebo bahnitěm dně. Může žít v mělčinách, ale také až do hloubky 800 metrů. Ropušnice má oválné ze stran zploštělé tělo, s velkou mohutnou opancéřovanou hlavou. Zbarvení těla je různé podle místa pobytu. Nejčastěji je červenohnědé nebo světle či tmavě mramorované. Uprostřed hřbetní ploutve je často černá skvrna. Ropušnice mají jedové žlázy, které ústí při základně ostrých ploutevnických paprsků. Ústím těchto žláz jsou opatřeny první ostré paprsky břišních ploutví, ploutve hřbetní a řitní. Paprsky mají ostrou špičku a podélnou

rýhu, po níž stéká jed ze žlázy. Ropušnice používají jed pouze na obranu a pro člověka jsou nebezpečné, pokud o ně zavadí částí těla při potápění nebo rybolovu.

Obr. 1. Ropušnice obecná

KORESPONDENČNÍ ADRESA AUTORA:

MUDr. Iva Tresnerová, tresnerova.iva@fnbrno.cz

Klinika popálenin a plastické chirurgie, FN Brno, Jihlavská 20, 625 00 Brno

Cit. zkr: Vnitř Lék 2020; 66(8): e51–e54

Článek přijat redakcí: 24. 4. 2020

Článek přijat po recenzích k publikaci: 15. 10. 2020